

Briuselis, 2020 m. liepos 13 d.
REV1. Ši pranešimo redakcija pakeičia
2018 m. vasario 8 d. pranešimą

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR FINANSINIŲ PRIEMONIŲ RINKŲ SRITIS ES TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d. Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė³.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derėsis dėl susitarimo dėl naujos partnerystės. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁴.

Be to, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinė Karalystė taps trečiąja šalimi ES teisės įgyvendinimo ir taikymo ES valstybėse narėse srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės ir finansinės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, ir praktinį poveikį jų veiklai.

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

Investicinėms įmonėms rekomenduojama atidžiai įvertinti pereinamojo laikotarpio pabaigos pasekmes ir imtis tinkamų veiksmų, pavyzdžiui, užtikrinti, kad būtų gauti reikiami veiklos leidimai ir kad būtų imtasi reikiamų perkėlimo, įmonių pertvarkymo ar sutarčių pritaikymo veiksmų.

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁴ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas.

Investicinės įmonės taip pat turėtų tinkamai informuoti savo klientus ir partnerius apie pereinamojo laikotarpio pasekmes jų verslo ir sutartiniams santykiams ir apie bet kokią susijusių priemonių, kurių įmonė ėmėsi arba ketina imtis, poveikį (pavyzdžiui, pasio mechanizmo teisių praradimą, bet kokio įmonių pertvarkymo poveikį, sutarčių sąlygų arba klientų ar sandorio šalių sutartyse numatytų ar teisės aktais nustatytų teisių, įskaitant teisę keisti sutarčių sąlygas ar atsisakyti sutarčių ir bet kokią atgręžtinio reikalavimo teisę, pasikeitimus).

Turėtų būti parengtos investicinių įmonių ir jų klientų verslo pritaikymo priemonės ir investicinės strategijos, skirtos tam atvejui, jei iki pereinamojo laikotarpio pabaigos lygiavertiškumas nebūtų pripažintas⁵. Investicinių įmonių aukšto lygio pasirengimas sušvelnins įmonių ir jų klientų individualią riziką, kad pasibaigus pereinamajam laikotarpiui jie patirs kokį nors poveikį. Todėl investicinės įmonės labai skatinamos pasinaudoti iki 2020 m. gruodžio 31 d. likusiu laikotarpiu ir imtis visų būtinų veiksmų, kad pasirengtų Jungtinės Karalystės išstojimui ir pereinamojo laikotarpio pabaigai.

Pastaba. Šiame pranešime neaptariama:

- ES taisyklės dėl įstatymų ir jurisdikcijos kolizijos (teisminis bendradarbiavimas civilinėse ir komercinėse bylose);
- ES bendrovių teisė;
- ES asmens duomenų apsaugos taisyklės.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁶.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikomos FPRD sistemos, taikomos investicinėms paslaugoms ir veiklai, ES taisyklės⁷. Tai sukelia visų pirma šias pasekmes:

1. VEIKLOS LEIDIMAI

- Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, subjektai, kurie yra įsisteigę Jungtinėje Karalystėje ir kuriems veiklos leidimą suteikė Jungtinės Karalystės kompetentingos institucijos (toliau – Jungtinės Karalystės investicinės įmonės), nebegalės naudotis pagal FPRD suteiktais veiklos leidimais⁸ teikti FPRD numatytas investicines

⁵ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų (OL L 173, 2014 6 12, p. 84) (FPRR) 23, 28 ir 47 straipsniai.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lt.

⁷ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų (OL L 173, 2014 6 12, p. 349) (FPRD II) ir FPRR.

⁸ FPRD II 5 straipsnis. Pagal Direktyvą 2013/36/ES veiklos leidimus gavusios kredito įstaigos taip pat gali teikti investicines paslaugas ir vykdyti investicinę veiklą. Prieš suteikdamos veiklos leidimą pagal

paslaugas ir vykdyti investicinę veiklą Sąjungoje⁹ (jie neteks vadinamojo ES paso) ir taps trečiųjų šalių įmonėmis. Tai reiškia, kad toms investicinėms įmonėms nebebus leidžiama teikti paslaugų ES remiantis jų dabartiniais veiklos leidimais¹⁰.

- ES patronuojamosios įmonės (teisiškai nepriklausomos įmonės, įsteigtos ES ir kontroliuojamos Jungtinėje Karalystėje įsteigtų arba veiklos leidimus gavusių įmonių arba su jomis susijusios) ir toliau gali veikti kaip ES investicinės įmonės, jeigu jos gavo FPRD veiklos leidimą vienoje iš ES valstybių narių. Šios įmonės (kaip ir bet kuri kita pagal FPRD veiklos leidimą gavusi ES įmonė) turi atitikti FPRD reikalavimus, įskaitant materialinius reikalavimus (kaip antai valdymo, užsakomųjų paslaugų ar trečiojoje šalyje esančių filialų naudojimo paslaugoms ES rinkoje teikti)¹¹. Tokių įmonių verslo modelį ir struktūrą (įskaitant sąsajas su ne ES subjektais) vertins atitinkamos FPRD kompetentingos institucijos (pvz., kvalifikuotąjį akcijų paketą turinčių akcininkų, grupės verslo modelio ir (arba) struktūros, galimos (prudencinės) konsoliduotos priežiūros ar jos trūkumo ir pan. vertinimas).
- ES esantys Jungtinės Karalystės investicinių įmonių filialai taps trečiųjų šalių investicinių įmonių filialais ir turės laikytis nacionalinių reikalavimų, taikomų valstybėje narėje, kurioje filialas įsteigtas, arba, kai taikoma, FPRD II 39–41 straipsniuose nustatytos tvarkos. Teikti paslaugas ir (arba) vykdyti veiklą galima tik tos valstybės narės teritorijoje.
- Jungtinės Karalystės rinkos operatoriai ir (arba) investicinės įmonės, valdantys prekybos vietą arba vykdymo vietą, nebegalės naudotis FPRD veiklos leidimais ar licencijomis¹². Jungtinėje Karalystėje esančios reguliuojamos rinkos (RR), daugiašalės prekybos sistemos (DPS) ar sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai nebebus laikomi tinkamomis prekybos vietomis, kad galėtų prekiauti

Direktyvą 2013/36/ES atitinkamos kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar tos įstaigos laikosi atitinkamų FPRD nuostatų.

⁹ FPRD II I priede pateiktas paslaugų, veiklos ir finansinių priemonių, kurioms taikoma FPRD sistema, sąrašas.

¹⁰ Taigi FPRD pasu galės naudotis tik ES įsteigtos investicinės įmonės, gavusios FPRD veiklos leidimą pagal FPRD sistemoje nustatytus veiklos leidimų suteikimo ir materialinius reikalavimus. Taip pat žr. ESMA nuomonę dėl priežiūros konvergencijos rėmimo Jungtinei Karalystei išstojus iš ES bendrųjų principų (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-110-433_general_principles_to_support_supervisory_convergence_in_the_context_of_the_uk_withdrawin_g_from_the_eu.pdf) ir ESMA nuomonę dėl priežiūros konvergencijos rėmimo investicinių įmonių srityje Jungtinei Karalystei išstojus iš Europos Sąjungos (<https://www.esma.europa.eu/document/opinion-support-supervisory-convergence-in-area-investment-firms-in-context-united-kingdom>).

¹¹ Taip pat žr. pirmiau minėtas ESMA nuomones ir specialius paaiškinimus šiais klausimais, visų pirma dėl pašto dėžutės funkcijas atliekančių subjektų rizikos, kuri gali kilti sudarant rangos susitarimus ar naudojant ne ES filialus ES klientams skirtoms funkcijoms vykdyti ar paslaugoms teikti. Ne ES filialais galima naudotis tik dėl objektyvių priežasčių, susijusių su ES jurisdikcijai nepriklausančioje šalyje ar teritorijoje teikiamomis paslaugomis, ir kai dėl tokio naudojimosi nesusiklosto situacija, kai tokie ne ES filialai atlieka funkcijas arba teikia paslaugas ES rinkoje.

¹² Žr. FPRD 5 ir 44 straipsnius. Taip pat žr. ESMA nuomonę dėl antrinių rinkų Jungtinei Karalystei išstojus iš ES (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-154-270_opinion_to_support_supervisory_convergence_in_the_area_of_secondary_markets_in_the_context_of_the_united_kingdom_withdrawing_from_the_european_union.pdf).

akcijomis, kurioms taikoma prekybos akcijomis pareiga pagal FPRR. ES sandorio šalys tokiose platformose nebegalės sudaryti sandorių dėl akcijų, kurioms taikoma prekybos akcijomis pareiga¹³. Panašiai, Jungtinėje Karalystėje esančios RR, DPS ar organizuotos prekybos sistemos (OPS) nebebus tinkamos vietos prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareigai¹⁴ pagal FPRR įvykdyti, o ES sandorio šalys šiose platformose nebegalės sudaryti sandorių. Komisija įgaliojama pripažinti trečiosios šalies prekybos vietas lygiavertėmis ES prekybos akcijomis ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareigų vykdymo tikslais¹⁵. Šiuo metu Jungtinės Karalystės lygiavertiškumas šiose srityse vertinamas, tačiau vertinimo procesas dar neužbaigtas. Todėl visi suinteresuotieji subjektai turi būti apie tai informuoti ir pasiruošę scenarijui, pagal kurį akcijomis ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurioms taikomos ES prekybos pareigos, nebebus galima prekiauti Jungtinės Karalystės prekybos vietose. Abiem atvejais ES sandorio šalys turi iš naujo įvertinti savo prekybos susitarimus siekdamos užtikrinti nuolatinį savo pareigų pagal FPRD sistemą laikymąsi.

- Pereinamojo laikotarpio pabaiga taip pat turės poveikį FPRD II I priedo C skirsnio 6 punkte nustatyti išimčiai (FPRD II numatyta Reglamento dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo išimtis). Kad nebūtų laikoma finansine priemone, išvestinių finansinių priemonių sutartis turi atitikti tris sąlygas: i) ji turi būti didmeninis energetikos produktas, ii) ja turi būti prekiaujama organizuotos prekybos sistemoje (OPS) ir iii) už ją privaloma fiziškai atsiskaityti. Pereinamojo laikotarpio pabaiga turės įtakos dviem pirmoms sąlygoms. Visų pirma, jeigu didmeniniu energetikos produktu nebūtų prekiaujama ES OPS, jis nebeatitiktų FPRD II C skirsnio 6 punkto išimties sąlygų¹⁶.
- Jungtinėje Karalystėje esančios prekybos vietos ir pagrindinės sandorio šalys (PSS)¹⁷, anksčiau turėjusios atvirą ir nediskriminacinę prieigą prie ES prekybos vietų, ES PSS ir ES lyginamųjų indeksų, tokios prieigos nebeturės.

2. SUTARTYS

- FPRD veiklos leidimų praradimas taip pat gal turėti įtakos santykiams su ES klientais ir (arba) partneriais ir Jungtinėje Karalystėje įsteigtų įmonių galimybėms toliau vykdyti tam tikras pareigas ir veiklą, susijusią su esamomis sutartimis¹⁸. Pagal

¹³ Žr. FPRR 23 straipsnį dėl prekybos pareigų.

¹⁴ Plg. FPRR 28 straipsnį. Išvestinės finansinės priemonės, kurioms taikoma prekybos pareiga, yra eurai, doleriai ir svarų sterlingais išreikšti palūkanų normų apskaitos sandoriai su dažniausiai pasitaikančiais įsipareigojimų įvykdymo terminais, taip pat indeksu grindžiami kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitos sandoriai (Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/2417).

¹⁵ Žr. FPRR 23 ir 28 straipsnius.

¹⁶ Taip pat žr. ESMA viešą pranešimą dėl „Brexit’o“ poveikio FPRD II ir (arba) FPRR ir Lyginamųjų indeksų reglamentui, https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-155-7253_public_statement_mifidii_bmr_provisions_under_a_no_deal_brexit.pdf.

¹⁷ FPRR 35, 36, 37 ir 38 straipsniai.

¹⁸ Taip pat atsižvelgiant į taikomas nacionalines taisykles.

FPRD¹⁹ iš įmonių reikalaujama imtis priemonių, kad būtų užtikrintas investicinių paslaugų ir investicinės veiklos vykdymo tęstinumas. Šiuo tikslu įmonės turėtų įvertinti pereinamojo laikotarpio pasibaigimo poveikį savo operacijoms ir nustatyti bei mažinti reikalavimų nesilaikymo riziką.

Pavyzdžiui, klientai nebegalės turėti tiesioginės elektroninės prieigos prie ES įsteigtų prekybos vietų per Jungtinėje Karalystėje įsteigtas įmones. Be to, Jungtinėje Karalystėje įsteigti KIPVPS taps ne ES AIF ir gali būti, kad ES įsteigtos investicinės įmonės nebegalės platinti jų investicinių vienetų savo klientams, jeigu nebus įvykdytos atitinkamos AIFVD nuostatos.

3. KITI ASPEKTAI

- Tam tikrų veiklos funkcijų perdavimas Jungtinės Karalystės paslaugų teikėjams galimas tik laikantis atitinkamų FPRD reikalavimų²⁰. Visų pirma su portfelio valdymu susijusias paslaugas Jungtinės Karalystės subjektams bus galima perduoti tik jei bus laikomasi Deleguotojo reglamento (ES) 2017/565 32 straipsnyje nustatytų sąlygų, įskaitant reikalavimą, kad būtų sudaryti nacionalinių kompetentingų institucijų ir Jungtinės Karalystės kompetentingų institucijų bendradarbiavimo susitarimai. Be to, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) paskelbė nuomonės ir specialius paaiškinimus šiais klausimais, visų pirma dėl pašto dėžutės funkcijas atliekančių subjektų rizikos, kuri gali kilti sudarant rangos susitarimus ar naudojant ne ES filialus ES klientams skirtoms funkcijoms vykdyti ar paslaugoms teikti²¹.
- Atsižvelgiant į FPRD nustatytą pareigą atskleisti informaciją klientams, investicines paslaugas teikiančios įmonės turi laiku ir bet koku atveju prieš tai, kai sutartis klientui tampa privaloma, atskleisti klientams ar potencialiems klientams tikslią informaciją apie galimą pereinamojo laikotarpio pasibaigimo poveikį paslaugų teikimui ir investuotojų teisėms, įskaitant poveikį dėl to, kad įmonė neteks FPRD veiklos leidimo²². Taip pat reikalaujama, kad investicines paslaugas teikiančios įmonės laiku praneštų klientams apie visus reikšmingus jau pateiktos informacijos pasikeitimus, įskaitant bet kokius reikšmingus įmonės padėties pasikeitimus ir bet kokias atitinkamas pasekmes sutartims²³.

¹⁹ FPRD II 16 straipsnio 4 dalis.

²⁰ Plg. FPRD II 16 straipsnio 5 dalį, kuri papildyta 2016 m. balandžio 25 d. Komisijos deleguotoju reglamentu (ES) 2017/565, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES papildoma nuostatomis dėl investicinių įmonių organizacinių reikalavimų bei veiklos sąlygų ir toje direktyvoje apibrėžtų terminų (toliau – Deleguotasis reglamentas (ES) 2017/565) (OL L 87, 2017 3 31, p. 1).

²¹ ESMA nuomonė dėl priežiūros konvergencijos rėmimo Jungtinei Karalystei išstojus iš ES bendrųjų principų (2017 m. gegužės 31 d.) (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-110-433_general_principles_to_support_supervisory_convergence_in_the_context_of_the_uk_withdrawin_g_from_the_eu.pdf) ir ESMA nuomonė dėl priežiūros konvergencijos rėmimo investicinių įmonių srityje Jungtinei Karalystei išstojus iš Europos Sąjungos (2017 m. liepos 13 d.) (<https://www.esma.europa.eu/document/opinion-support-supervisory-convergence-in-area-investment-firms-in-context-united-kingdom>).

²² Deleguotojo reglamento (ES) 2017/565 44 ir 46 straipsniai.

²³ Deleguotojo reglamento (ES) 2017/565 46 straipsnis.

- Pagal FPRD II 59 straipsnį norint teikti duomenų teikimo paslaugas²⁴ būtina gauti buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos leidimą. Jungtinėje Karalystėje įsteigti duomenų teikimo paslaugų teikėjai, neturintys ES įsteigtos kompetentingos institucijos pagal FPRD išduoto leidimo, turės nutraukti veiklą ES rinkose.

Finansinių priemonių rinkoms skirtoje Komisijos interneto svetainėje (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-markets_en) pateikiama bendra informacija apie FPRD sistemą, taikomą investicinėms paslaugoms ir investicinei veiklai. Prireikus šie tinklalapiai bus papildyti nauja informacija.

Europos Komisija
Finansinio stabilumo, finansinių paslaugų ir kapitalo rinkų sąjungos generalinis direktoratas

²⁴ Žr. FPRD II I priedo D skirsnį.